

Forschungsgesellschaft
Landschaftsentwicklung
Landschaftsbau e.V.

Richtlijnen voor planning, bouw en totaalonderhoud van particuliere zwembijvers en natuur zwembaden

Versie 2017

Aan het opstellen van deze richtlijnen hebben de volgende instanties meegewerkt:

**AGS Arbeitsgemeinschaft Sachverständige Gartenbau -
Landschaftsbau - Sportplatzbau e. V.**

Hanauer Straße 409
D-63075 Offenbach, Duitsland
Fon +49 69 8383240
www.ag-sachverstaendige.de

Bund deutscher Staudengärtner

im Zentralverband Gartenbau e. V. (ZVG)
Godesberger Allee 142-148
D-53175 Bonn, Duitsland
Fon +49 228 8100255
www.bund-deutscher-staudengaertner.de

Bundesverband Garten-, Landschafts- und Sportplatzbau e. V.

Alexander-von-Humboldt-Straße 4
D-53604 Bad Honnef, Duitsland
Fon +49 2224 77070
www.galabau.de

Deutsche Gesellschaft für naturnahe Badegewässer e. V.

Enterstrasse 23
D-80999 München, Duitsland
Fon +49 7000 7008787
www.dgfnb.de

Gütegemeinschaft Substrate für Pflanzen e. V.

Wunstorfer Landstrasse 8
D-30453 Hannover, Duitsland
Fon +49 511 48189388
www.substrate-ev.org

**Schweizerischer Verband für naturnahe Badegewässer und
Pflanzenkläranlagen**

Alte Landstrasse 110
CH-8302 Kloten, Zwitserland
Fon + 41 438 189670
www.svbp.org

Verband Österreichischer Schwimmteich- & Naturpoolbau

Hauptplatz 15
A-9560 Feldkirchen, Oostenrijk
Fon +43 664 6200611
www.schwimmteich.co.at

Richtlijnen voor planning, bouw en totaalonderhoud van particuliere zwembijvers en natuur zwembaden

Uit het werk van de RWA "Particuliere zwembijvers- en natuur zwembaden"

In overeenstemming met "Zwembijvers en natuur zwembaden" van de AK

Gebruiksaanwijzing

De technische regelgeving van de FLL kan door iedereen worden gebruikt. Er kan een gebruikspllicht ontstaan op basis van bestuursrechtelijke bepalingen, contracten of andere rechtsgrondslagen.

FLL-regels en -bepalingen zijn het resultaat van onbezoldigd technisch-wetenschappelijk gemeenschappelijk werk. Gelet op de grondbeginselen en regels die bij de opstelling ervan worden toegepast, mogen zij als professioneel worden beschouwd.

FLL-regels en -bepalingen vormen normaliter een belangrijke kennisbron voor professioneel gedrag. Zij kunnen echter niet alle uitzonderingsgevallen omvatten waarin aanvullende of beperkende maatregelen noodzakelijk kunnen zijn. Desalniettemin vormen zij een maatstaf voor foutloos technisch gedrag. Deze maatstaf is ook in het kader van de rechtsorde van betekenis.

FLL-regels en -bepalingen moeten als "erkende regels voor techniek" worden ingevoerd.

Door toepassing van FLL-regels en -bepalingen kan niemand zich aan de verantwoording voor eigen handelen onttrekken. Iedereen handelt in zoverre op eigen risico.

Iedereen die in FLL-regels of -bepalingen een fout of een verkeerde uitleg ontdekt die tot een verkeerde toepassing kan leiden, wordt verzocht dit onmiddellijk aan de FLL mede te delen, zodat eventuele gebreken kunnen worden verholpen.

Hulpwerkwoorden van modaliteit (bijv. dient, zou moeten, moet) en de strekking ervan zijn van essentieel belang voor een ondubbelzinnige interpretatie van de regels en bepalingen. Aanduidingen noemt DIN 820 "normalisatiewerk".

Richtlijnen voor planning, bouw en totaalonderhoud van particuliere zwembijvers en natuur zwembaden

Uitgever:

Forschungsgesellschaft Landschaftsentwicklung Landschaftsbau e. V. (FLL)
Friedensplatz 4, D-53111 Bonn, Duitsland
Fon +49 228 9650100, Fax +49 228 96501020
Mail: info@fll.de, Website: www.fll.de

In samenwerking met:

Deutsche Gesellschaft für naturnahe Badegewässer e. V. (DGfNB)
Enterstraße 23, D-80999 München, Duitsland
Fon +49 7000 7008787, Fax +49 7000 7008786
Mail: info@dgnfb.de, Website: www.dgnfb.de

Bewerking door de commissie voor regels en bepalingen "particuliere zwembijvers en natuur zwembaden":

Prof. Dr. Mehdi Mahabadi (RWA-leiding), Velbert, Duitsland
Dipl.-Ing. Heiko Frehse, Bremen, Duitsland
Franz Folghera (Schweizerischer Verband für naturnahe Badegewässer und Pflanzenkläranlagen), Niederrohrdorf, Zwitserland
Dipl.-Ing. Wolfgang Groß, (Bundesverband Garten-, Landschafts- und Sportplatzbau e. V.), Bad Honnef, Duitsland
Wendelin Jehle (Deutsche Gesellschaft für naturnahe Badegewässer e. V.), München, Duitsland
Ing. Franz Kubacek (Verband Österreichischer Schwimmteich- & Naturpoolbau), Wenen, Oostenrijk
Dr. E.-Peter Kulle, Weimar, Duitsland
Dipl.-Ing. Guido Manzke, Volkstorf, Duitsland
Dipl.-Ing. (FH) Jörg Petrowsky (Bund deutscher Staudengärtner e. V.), Eschede, Duitsland
Martin Schloetmann (Bundesverband Garten-, Landschafts- und Sportplatzbau e. V.), Werl, Duitsland
Carsten Schmidt (Bundesverband Garten-, Landschafts- und Sportplatzbau e. V.), Fiersbach, Duitsland (†)
Dr. Jürgen Spieker, Hamburg, Duitsland
Dr. Martin Upmeier (Gütegemeinschaft Substrate für Pflanzen e. V.), Dattenberg, Duitsland
Dirk Walter (Deutsche Gesellschaft für naturnahe Badegewässer e. V.), Stahnsdorf, Duitsland
Dipl.-Ing. Maria Werner-Niemetz (Arbeitsgemeinschaft Sachverständige Garten-, Landschafts- und Sportplatzbau e. V.), Oestrich-Winkel, Duitsland

In samenwerking met de werkgroep "Zwembijvers en natuur zwembaden":

Michael Achtermann, Bad Zwischenahn, Duitsland	Jürgen Sallmann, Neuenstadt am Kocher, Duitsland
Dipl.-Ing. Maximilian Colditz, Hörstel, Duitsland	Doris Habeck, Hof, Duitsland
Robert Fraas, Nürnberg, Duitsland	Dipl.-Forstw. Thomas Kippels-Ohlhoff, Bremen, Duitsland
Dr. Norbert Gäng, Gemmingen, Duitsland	Thorsten Schwuchow, Bretten, Duitsland
Dipl.-Ing. Jürgen Grunewald, Werne an der Lippe, Duitsland	Dipl.-Sportwiss. Michael Weilandt, Essen, Duitsland
Dipl.-Ing. Ralf Kukuk, Holdorf, Duitsland	Dipl.-Chem. Thomas Willuweit, Hof, Duitsland
Dipl.-Oec. Michael Meßner, Adendorf, Duitsland	

Adviserende rol: Dr. Jürgen Scheen, Dortmund, Duitsland

Contactpersoon bij het kantoor van de FLL: M.Sc. Alice Stahl, FLL, Bonn, Duitsland

Ontwerp van tekst en omslag: M.Sc. Alice Stahl, FLL, Bonn, Duitsland

Afbeeldingen (technische omzetting met CAD-programma): Dipl.-Biol. Stephanie Martin, Dattenberg, Duitsland

Cover: Enkele illustraties ter beschikking gesteld door leden van RWA en AK Particuliere zwembijvers en natuur zwembaden

Alle rechten voorbehouden. Heruitgave alleen in volledige versie met uitdrukkelijke goedkeuring van de uitgever. Distributie door de uitgever. Gedrukt op chloorvrij gebleekt papier.

2e uitgave 2017, Nederlandse vertaling, digitaal versie, Bonn Duitsland, maart 2021

2e uitgave, 1.500 exemplaren, Bonn, Duitsland, mei 2017

1e uitgave, 2.000 exemplaren, Bonn, Duitsland, november 2006 (heruitgave: 300 exemplaren, 2012)

LIJST MET AFBEELDINGEN EN TABELLEN	6
VOORWOORD	7
1 TOEPASSINGSGEBIED, DOEL	9
1.1 TOEPASSINGSGEBIED	9
1.2 DOEL.....	9
2 NORMATIEVE BEPALINGEN.....	10
3 DEFINITIES.....	13
4 WETTELIJKE EN NORMATIEVE KADERS.....	18
4.1 WETTEN, VERORDENINGEN	18
4.1.1 Federaal	18
4.1.2 Landelijk niveau	19
4.2 DIN-NORMEN, GUNNING EN CONTRACTUELE BEPALINGEN VOOR UITVOERING VAN WERKEN (VOB).....	19
4.3 RICHTLIJNEN, GEGEVENSBLADEN EN SPREADSHEETS	20
5 ZWEMVIJVERTYPEN I - V.....	21
6 BIOLOGIE EN CHEMIE VAN DE ZWEMVIJVER.....	28
6.1 BASISPRINCIPES ZOETWATERBIOLOGIE	28
6.2 BETEKENIS VAN ECOSYSTEMEN	28
6.2.1 Algen en biofilm	28
6.2.2 Planten	29
6.2.3 Zoöplankton en macrofauna	29
6.2.4 Vissen, amfibieën, reptielen.....	29
6.3 BELANG VAN DE VOEDINGSSTOFFEN FOSFOR EN STIKSTOF.....	30
6.4 BETEKENIS VAN HYGIËNE	30
6.5 BETEKENIS VAN GEBRUIKSINTENSITEIT.....	31
7 KWALITEITSVEREISTEN.....	32
7.1 VEREISTEN AAN DE WATERKWALITEIT	32
7.1.1 Vulwater	32
7.1.2 Water van het toepassingsgebied.....	33
7.2 VEREISTEN AAN DE BOUWMATERIALEN/BOUWSTOFFEN	33
7.2.1 Beton.....	33
7.2.2 Hout.....	33
7.2.3 Filtersubstraten.....	34
7.2.4 Plantsubstraten.....	35
7.2.5 Aanvulmateriaal en onderdelen	35

8	PLANNING	36
8.1	ALGEMEEN.....	36
8.1.1	Omgevingsfactoren – locatie van de grond	36
8.1.2	Locatie op grond	36
8.1.3	Bouwgrond.....	36
8.1.4	Verkeersveiligheidsplicht, afrastering	37
8.1.5	Handleiding	39
8.2	TERREINBEHOEFTE	39
8.2.1	Toepassingsgebied	39
8.2.2	Zuiveringsgebied	39
8.2.3	Aanvullend oppervlak	39
8.3	INRICHTINGSELEMENTEN	39
8.4	BESTEK.....	40
9	BOUWKUNDIGE VEREISTEN	41
9.1	BOUWPUT	41
9.2	SCHEIDING VAN TOEPASSINGSGEBIED EN ZUIVERINGSGEBIED	41
9.3	AFDICHTING	41
9.4	AFRATERING	42
9.5	TOEPASSINGSGEBIED	43
9.5.1	Algemeen.....	43
9.5.2	Bodemafwerking	43
9.5.3	In- en uitstapvoorzieningen, vlonders, springvoorzieningen.....	43
9.6	ZUIVERINGSGEBIED.....	44
10	WATERZUIVERING.....	45
10.1	ALGEMEEN	45
10.2	ZUIVERINGSGEBIEDEN.....	45
10.2.1	Hydrobotanische aanleg.....	45
10.2.2	Langzaam doorstroomde substraatfilters.....	49
10.2.3	Snel doorstroomde substraatfilters	51
10.2.4	Doorstroomde technische eenheid	53
10.2.5	Fysische en/of chemische procedure	53
10.3	WATERCIRCULATIE	54
10.3.1	Technische doorstroming van het toepassingsgebied	54
10.3.2	Overloop	55
10.3.3	Zuig-, afloop- en toeloopinstallaties	55
10.3.4	Waterinlaat/Wateruitlaat	55
10.4	PLANTEN, PLANTWERKZAAMHEDEN	55
10.4.1	Planten in zwemvijvertype I - III.....	55

10.4.2	Planten in zwemvijvertype IV	56
10.4.3	Informatie betreffende het planten	57
10.4.4	Voltooiing, gereed voor afname	57
10.4.5	Nazorg.....	58
11	GOEDKEURING, AANSPRAKELIJKHEID MANKEMENTEN	59
11.1	GOEDKEURING VAN DE BOUWDIENSTEN.....	59
11.2	AANSPRAKELIJKHEID MANKEMENTEN.....	59
12	TOTAALONDERHOUD.....	60
12.1	ALGEMEEN	60
12.2	CONTROLES (INSPECTIES)	60
12.3	VERZORGING EN TOTAALONDERHOUD	61
12.4	REPARATIEWERKZAAMHEDEN.....	64
	OVERIGE BRONNEN EN LITERATUURVERWIJZINGEN.....	65
	BRONNEN	66
	BIJLAGE (NORMATIEF EN INFORMATIEF)	67
	BIJLAGE 1 (NORMATIEF): REFERENTIEMETHODEN.....	68
	BIJLAGE 2 (NORMATIEF): BEPALEN VAN DE ELUEERBARE HOEVEELHEID FOSFOR VAN BOUWMATERIALEN	70
	BIJLAGE 3 (INFORMATIEF): CHECKLIST VOOR KLANTADVIES.....	74
	BIJLAGE 4 (INFORMATIEF): CHECKLIST VOOR BESTAANDE INSTALLATIES.....	78
	BIJLAGE 5 (INFORMATIEF): BESCHRIJVING EN BEREKENING VAN FILTERS.....	82
	BIJLAGE 6 (INFORMATIEF): GESPECIALISEERDE INFORMATIE OVER VERDAMPING	84
	BIJLAGE 7 (INFORMATIEF): GESPECIALISEERDE INFORMATIE OVER CERCARIËN.....	86
	BIJLAGE 8 (INFORMATIEF): TROFIE	87

Lijst met afbeeldingen en tabellen

Lijst met afbeeldingen

Afb. 1:	Hydrobotanische aanleg (submers geplant).....	48
Afb. 2:	Hydrobotanische aanleg (emers geplant).....	48
Afb. 3:	Voorbeeldopbouw van langzaam doorstroomd substraatfilter, verticale doorstroming, te allen tijde over het hele oppervlak onder water staand	51
Afb. 4:	Voorbeeldopbouw van snel doorstroomd substraatfilter, verticale doorstroming, te allen tijde over het hele oppervlak onder water staand.....	53

Lijst met tabellen

Tabel 1:	Totaaloverzicht zwemvijvertypen	22
Tabel 2:	Zwemvijfertype I – zwem- en badvijver zonder techniek voor waterzuivering	23
Tabel 3:	Zwemvijfertype II – zwem- en badvijver met reiniging	24
Tabel 4:	Zwemvijfertype III– zwem- en badvijver met langzaam doorlaatbare substraatfilters en stroomopwaartse fosforbindende eenheid	25
Tabel 5:	Zwemvijfertype IV – zwem- en badvijver met snel doorlaatbare substraatfilters	26
Tabel 6:	Zwemvijfertype V – zwem- en badvijver met snel doorlaatbare technische eenheid	27
Tabel 7:	Chemische richtwaarden voor het vulwater –eventueel na zuivering	32
Tabel 8:	Chemische richtwaarden voor het toepassingsgebied	33
Tabel 9:	Vereisten voor filtersubstraten en plantsubstraten	34
Tabel 10:	Bouwtechnische vereisten voor hydrobotanische installaties	47
Tabel 11:	Bouwtechnische vereisten voor langzaam doorstroomde substraatfilters	50
Tabel 12:	Bouwtechnische vereisten voor snel doorstroomde substraatfilters	52
Tabel 13:	Aanwijzingen voor gebruik	62
Tabel 14:	Verband tussen korrelgrootte, monsterhoeveelheid en risicogrootte voor eluaatonderzoeken	71
Tabel 15:	Korrelgrootte – Oppervlakken	83
Tabel 16:	Algemeen en eenvoudig overzicht van trofiesysteem in limnische wateren.....	87

Voorwoord

Zwemvijvers en natuur zwembaden worden al meer dan drie decennia in meerdere landen ter wereld (bijv. Oostenrijk, Duitsland, Zwitserland, Portugal, Spanje, Italië, Polen, Rusland, Australië), Nederland in verschillende vormen en constructies, deels met gepatenteerde systemen, gebouwd.

Het zijn kunstmatig gecreëerde ecosystemen, waarin de waterzuivering - in tegenstelling tot conventionele pools en zwembaden - geheel of deels biologisch plaatsvindt.

Inmiddels zijn er wereldwijd meer dan 10.000 particuliere zwemvijvers en natuur zwembaden. Volgens gegevens van de Deutsche Gesellschaft für naturnahe Badegewässer e. V. (DGfnB) werden in de afgelopen jaren alleen al in Duitsland jaarlijks ongeveer 600 particuliere installaties nieuw gebouwd of aanwezige pools uit de jaren 60 en 70 uitgebreid of omgebouwd. Ook op het gebied van openbare installaties ziet men de trend op dit moment steeds meer richting zwemvijvers met biologische waterzuivering gaan.

Terwijl conventionele installaties over het algemeen door hoogbouwarchitecten gepland en door bedrijven voor laag- resp. hoogbouw werden gebouwd, zijn planning, bouw en verzorging van zwemvijvers en natuur zwembaden steeds meer het werkterrein van landschapsarchitecten en bedrijven voor tuinbouw en landschapsbouw geworden.

Net als alle innovatieve arbeidsterreinen van de afgelopen vijftig jaar – zoals dakvergroening, vergroening van de binnenruimtes, regenwaterinfiltratie en plantenzuiveringsinstallaties – gaat ook dit arbeidsterrein gepaard met nieuwe uitdagingen en een constante ontwikkeling. Bij planning, bouw en totaalonderhoud van een zwemvijver of natuur zwembad zijn gedegen kennis en ervaring vereist, onder andere wat betreft filtratie, hydraulica en stromingstechniek, waterbiologie (met name operabiliteit en stabiliteit van een ecosysteem) en hygiëne.

De eerste "aanbevelingen voor planning, bouw en totaalonderhoud van particuliere zwemvijvers en natuur zwembaden" werden in 2006 door de Forschungsgesellschaft Landschaftsentwicklung Landschaftsbau e. V. (FLL) – als regelgever voor de 'groene sector' gepubliceerd. Zij werden in de praktijk goed verwerkt en veelvuldig toegepast.

Sinds het verschijnen van deze uitgave werden verschillende onderzoeksresultaten gepresenteerd, veel ervaringen opgedaan en talrijke zwemvijvers conform de aanbevelingen gebouwd.

De constante ontwikkeling op het gebied van zwemvijverbouw heeft ertoe geleid dat de Forschungsgesellschaft Landschaftsentwicklung Landschaftsbau e. V. (FLL) in samenwerking met de Deutsche Gesellschaft für naturnahe Badegewässer e. V. (DGfnB) genoodzaakt waren de uitgave van 2006 te herzien en aan de huidige stand van de techniek aan te passen.

Daarbij werd de inhoud van de regels en bepalingen naast aanpassing aan de huidige wettelijke regelgeving in de praktijk getoetst, met nieuwe kennis aangevuld en verder ontwikkeld tot de herziene FLL "Richtlijnen voor planning, bouw en totaalonderhoud van particuliere zwemvijvers en natuur zwembaden".

Het zwaartepunt van de herziening lag onder andere op de volgende punten:

- Verduidelijken van de soorten installaties met betrekking tot kwaliteit, filtratie, biologische eigenschappen, zuivering en verzorging en periodiek onderhoud;
- Actualiseren van de wettelijke en normatieve grondslagen;
- Uitgebreide beschrijving van de vereisten voor bouwmaterialen voor zwemvijvers;
- Actualiseren van de bouwkundige vereisten en
- gedifferentieerde omschrijving van de waterzuivering/zuiveringsgebieden.

De verantwoordelijke reglementencommissie "particuliere zwembadrijvers en natuur zwembaden" en de begeleidende werkgroep "zwembadrijvers en natuur zwembaden" werden opnieuw vanwege de complexiteit van het thema interdisciplinair ingezet, zodat de verschillende kringen van deskundigen en gespecialiseerde vakgebieden er intensief bij werden betrokken. Behalve door vertegenwoordigers van de "groene brancheorganisaties" werd het werk door verschillende experts uit wetenschap en praktijk ondersteund.

De leden van de reglementencommissie en de werkgroep willen wij hierbij bedanken voor hun bijzonder grote inzet en de constant goede samenwerking tussen alle betrokkenen.

Wij hopen dat door de herziene uitgave de trend van de succesvolle "zwembadrijverbouw" verder wordt voortgezet en de ontwikkeling ervan wordt aangemoedigd.

Veel verenigingen, bonden, firma's en privépersonen werken er hard aan om deze ontwikkeling te ondersteunen en we zouden met de herziene richtlijnen daaraan graag ons steentje willen bijdragen.

Bonn, mei 2017

Dr. Karl-Heinz Kerstjens
Voorzitter van de FLL

Prof. Dr. Mehdi Mahabadi
Hoofd RWA en AK
"Particuliere zwembaden en zwembadrijvers"

---

1 Toepassingsgebied, doel

1.1 Toepassingsgebied

De "Richtlijnen voor planning, bouw en totaalonderhoud van particuliere zwembijvers en natuur zwembaden" gelden voor planning en bouw evenals voor gebruik, inspectie, periodiek onderhoud, verzorging en reparatie van zwembaden en zwembijvers in de openlucht - hierna met zwembijvers aangeduid:

- deze worden specifiek voor zwem- en badgebruik gebouwd en geëxploiteerd;
- ze zijn uitsluitend bestemd voor privédoeleinden;
- de waterlichamen zijn afgedicht ten opzichte van de ondergrond;
- aan de waterkwaliteit ervan worden eisen gesteld;
- hierbij vindt de waterzuivering biologisch, bovendien eventueel fysisch en/of fysicochemisch plaats;
- zij vormen een autonoom systeem en vertonen geen permanente in- en uitstroom.

Voor installaties die conform § 37 van de Duitse Infectiebeschermingswet commercieel, voor openbaar gebruik en niet uitsluitend voor privédoeleinden worden gebruikt (bijvoorbeeld hotelinstallaties) gelden de "Richtlinien für Planung, Bau, Instandhaltung und Betrieb von Freibädern mit biologischer Wasseraufbereitung (Schwimm- und Badeteiche)" (Richtlijnen voor planning, bouw, totaalonderhoud en exploitatie van openluchtzwembaden met biologische waterzuivering (zwembaden en zwembijvers)).

1.2 Doel

Zwembijvers onderscheiden zich met name van conventionele zwembijvers en zwembassins door het feit dat het gaat om kunstmatig gecreëerde ecosystemen waarin de waterzuivering geheel of deels biologisch plaatsvindt. Dit kan door technische voorzieningen worden ondersteund. Een belangrijk doel daarbij is om voor het water een minimaal vereiste kwaliteit te garanderen. Dit vereist voor planning, bouw en totaalonderhoud van zwembijvers kennis van zowel de relevante bouwkundige en technische installaties en voorzieningen als biologische – met name waterecologische – en fysicochemische verbanden en het proces van waterzuivering.

De reeds gepresenteerde "Richtlinien für Planung, Bau, Instandhaltung und Betrieb von Freibädern mit biologischer Wasseraufbereitung (Schwimm- und Badeteiche)" (Richtlijnen voor planning, bouw, totaalonderhoud en exploitatie van openluchtzwembaden met biologische waterzuivering (zwembijvers en natuur zwembaden)) zijn voor de particuliere sector alleen onder voorbehoud geschikt, aangezien aan openbare installaties door de wetgever veelvuldig eisen worden gesteld die voor de particuliere sector niet dwingend zijn voorgeschreven en daar hooguit als advies kunnen dienen.

Doel van deze richtlijnen is begrippen te omschrijven en minimumeisen voor planning, bouw en totaalonderhoud van particuliere zwembijvers vast te leggen die beoogd gebruik garanderen, voor contractuele zekerheid zorgen en zo de samenwerking tussen opdrachtgevers, planners, toeleveranciers en uitvoerende ondernemingen bevorderen.

Bij niet in acht nemen of afwijken van de richtlijnen kunnen zich aanzienlijke nadelen voordoen voor planner en uitvoerende onderneming – met name voor de aannemer – zoals rechtsonzekerheid en meningsverschillen met betrekking tot de overeengekomen prestaties, onvoldoende kwaliteitsniveau, beperkte gebruiksduur en belastbaarheid en ook verhoogde kosten voor verzorging en periodiek onderhoud en/of sanering.

---

2 Normatieve bepalingen

De documenten die in dit hoofdstuk worden genoemd, bevatten bepalingen die voor toepassing van deze richtlijnen zijn vereist.

Bij gedateerde bepalingen geldt de genoemde uitgave, bij niet-gedateerde bepalingen geldt de huidige uitgave van het genoemde document.

WETTEN, BEPALINGEN OF ANDERSZINS.

- Baugesetzbuch (BauGB) (Duitse bouwwetgeving) in de in het Publicatieblad gepubliceerde versie van 23 september 2004 (BGBl. I S. 2414), dat ten laatste door artikel 6 van de wet van 20 oktober 2015 (BGBl. I S. 1722) is gewijzigd.
- Bürgerliches Gesetzbuch (BGB) (Duits Burgerlijk Wetboek) in de in het Publicatieblad gepubliceerde versie van 2 januari 2002 (BGBl. I S. 42, 2909; 2003 I S. 738), dat ten laatste door artikel 1 van de wet van 11 maart 2016 (BGBl. I S. 396) is gewijzigd.
- Bundesnaturschutzgesetz (BNatSchG, Duitse federale wet op natuurbehoud inzake natuurbehoud en landschapsbehoud) in de versie van 29 juli 2009 (BGBl. I S. 2542), die ten laatste door artikel 421 van de verordening van 31 augustus 2015 (BGBl. I S. 1474) is gewijzigd.
- Infektionsschutzgesetz (IfSG, Infectiebeschermingswet) Wet ter voorkoming en bestrijding van infectieziekten bij mensen van 20 juli 2000 (BGBl. I 2000 S. 1045), die ten laatste door artikel 6a van de wet van 10 december 2015 (BGBl. I S. 2229) is gewijzigd.
- Verordening (EU) nr. 528/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden.
- Eventueel aangevuld door wetten en bepalingen van de deelstaten.

DEUTSCHES INSTITUT FÜR NORMUNG E. V. (DIN, DUIJS INSTITUUT VOOR NORMALISATIE):

VOB – Gunning van opdrachten en aanbestedingsvoorschriften voor bouwdiensten:

- VOB Deel A: Algemene bepalingen inzake gunning van bouwdiensten.
- VOB Deel B: Algemene contractuele voorwaarden voor het leveren van bouwdiensten.
- VOB Deel C: Algemene technische contractuele voorwaarden voor bouwdiensten - ATV met name:
  - ATV DIN 18299: Algemene bepalingen voor het leveren van alle soorten bouwwerkzaamheden;
  - ATV DIN 18300: Graafwerkzaamheden;
  - ATV DIN 18301: Boorwerkzaamheden;
  - ATV DIN 18302: Werkzaamheden voor uitbreiding van boorwerkzaamheden;
  - ATV DIN 18303: Schoorwerkzaamheden;
  - ATV DIN 18304: Heiwerkzaamheden, tril- en perswerkzaamheden;
  - ATV DIN 18307: Drukleidingswerkzaamheden buiten gebouwen;
  - ATV DIN 18308: Drain- en kwelwerk;
  - ATV DIN 18318: Verkeerswegenbouwwerkzaamheden - plaveiseldekking en bestrating in ongebonden uitvoering, omrandingen;
  - ATV DIN 18320: Landschapsbouwwerkzaamheden – VOB Deel C: Algemene technische contractuele voorwaarden voor bouwdiensten (ATV).
  - ATV DIN 18331: Betonwerkzaamheden;
  - ATV DIN 18334: Houtconstructie- en houtbouwwerkzaamheden.

DIN-Normen:

- DIN 1054: Bouwterrein – veiligheidscontroles bij grondwerk en funderingstechniek – Aanvullende bepalingen bij DIN EN 1997-1.
- DIN 18196: Grondwerk en funderingstechniek – bodemclassificatie voor bouwtechnische doeleinden.
- DIN 18915: Vegetatietechniek in landschapsbouw – grondwerkzaamheden normontwerp van 05-05-2017.
- DIN 18916: Vegetatietechniek in landschapsbouw – Planten en plantwerkzaamheden.
- DIN 18919: Vegetatietechniek in landschapsbouw – totaalonderhoudsdiensten voor de ontwikkeling en het onderhoud van vegetatie (ontwikkelings- en onderhoudszorg).
- DIN 19643 -1: Zuivering van zwembad- en zwemvijverwater – Deel 1: Algemene vereisten.
- DIN 4020: Geotechnische onderzoeken voor bouwtechnische doeleinden – aanvullende bepalingen bij DIN EN 1997-2.
- DIN 4124: Bouwputten en sloten: Kades, schoren en werkbreedtes.

DIN EN-Normen:

- DIN EN 13451-10 (E): Uitrustingen voor zwembaden – Deel 10: Aanvullende bijzondere veiligheidstechnische vereisten en testmethodes voor springplatforms, springplanken en bijbehorende apparatuur. Normontwerp van 08-07-2016.
- DIN EN 1717: Bescherming van drinkwater tegen verontreiniging in drinkwaterinstallaties en algemene vereisten voor veiligheidsvoorzieningen ter voorkoming van drinkwaterverontreinigingen door terugloop.
- DIN EN 206 -1: Beton - bevestiging, eigenschappen, productie en conformiteit.
- DIN EN 350: Duurzaamheid van hout en houtproducten - Test en classificatie van de duurzaamheid van hout en houtproducten tegen biologische aantasting.

DIN EN ISO-normen:

- DIN EN ISO 14688-1(E): Geotechnische verkenning en onderzoek – benoeming, beschrijving en classificatie van grond – Deel 1: Benoeming en beschrijving. Normontwerp van 17-6-2016.
- DIN EN ISO 14688-2(E): Geotechnische verkenning en onderzoek – benoeming, beschrijving en classificatie van grond – Deel 2: Uitgangspunten voor de bodemclassificaties. Normontwerp van 17-6-2016.
- DIN EN ISO 14689-1(E): Geotechnische verkenning en onderzoek – benoeming, beschrijving en classificatie van gesteente – Deel 1: Benoeming en beschrijving. Normontwerp van 17-6-2016.
- DIN VDE 0100-410: Bouw van laagspanningssystemen – Deel 4-41: beveiligingsmaatregelen – bescherming tegen elektrische schokken.
- DIN VDE 0100-702: Bouw van laagspanningssystemen – Deel 7-702: Vereisten voor werkplaatsen, ruimtes en speciale installaties - zwembadbassins, inloopwaterbassins en fonteinen.